

[K. J. Mortensen.]

om det har kunnet kontrolleres, hvor stor eksporten har været. Jeg er bange for, at der tages en hel del materialer op fra forstranden og eksporteres, uden at man har kontrol hermed.

Vi ved også, at der er behov for disse love. Vi læser daglig i aviserne, ligesom vi ved fredningssager erfarer det, at udgravning ved kysterne, ralskrabning og udgravning af bakker bevirker, at vort land ændrer sig på mange felter. Nu kan det måske være meget kønt med grusgrave, der er tilplantede, men i betragtning af, at det altid er galt med retableringen, er det ikke særlig kønt.

Derfor er der grund til, at vi, som det blev fremført ved førstebehandlingen i 1971 af de tidligere nævnte forslag, foretager en grundig undersøgelse af, hvor forekomsterne ligger, samt hvilke ressourcer vi har, således at vi har kontrol med, at vi ikke eksporterer så meget, at vi ikke i fremtiden kan dække vort eget behov.

Jeg ved godt, at det diskuteres meget herhjemme, om vi har nok. De, der skal bruge materialerne, siger, der er begrænsede ressourcer; de, der eksporterer, siger, der er rigeligt af dem. Jeg har mest tilbøjelighed til at tro på de første, og jeg kunne da også have lyst til at sige, at hvis der i udlandet er så stort et behov, så lad os vende blikket f. eks. mod Grønland og se, om der ikke var en indtægtsmulighed for Grønland på dette felt. Vi ved, at der i Grønland vil være store muligheder for at få fat i disse materialer, og uanset transportomkostningerne må der være en mulighed for at udnytte ressourcerne deroppe. Det kunne formentlig ske uden skade, tværtimod kunne det give beskæftigelse til Grønland.

Med hensyn til forslaget om udnyttelse af sten, grus og andre naturforekomster i jorden har jeg allerede været inde på den i § 2 omtalte undersøgelse af ressourcernes omfang og det i § 1 nævnte formål, der bl. a. er bevarelse af de landskabelige værdier. Vi skal i denne forbindelse dog også huske på, at der rejser sig yderligere spørgsmål. Der er spørgsmålet om kystnedbrydningen, som har givet store problemer i Lille-Bæltssområdet, hvor man ifølge aviserne har suget den yderste strand væk, således at den indre strand begynder at skride ud i vandet på

grund af undergravning. Der er også de ulemper, der forvoldes fiskeriet ved optagning af materialer fra søterritoriet. Det har man ikke rigtig villet anerkende, men fiskerne mener stadig væk, der er ulemper for fiskeriet.

Med hensyn til de i § 2 omtalte undersøgelser, som ministeren for offentlige arbejder vil lade foretage, finder jeg, at det må være korrekt, at der udarbejdes fuldstændige opgørelser over, hvad der forefindes af materialer. Vi vil i denne forbindelse gerne henvise til, at der allerede sidder en ingeniørgruppe under Dansk Ingeniørforening, som er i gang med på privat initiativ at foretage en undersøgelse af disse ting. Man fremfører fra denne gruppe, at man kan få en hel del oplysninger frem uden yderligere udgifter, idet man har indhentet en del oplysninger, som er tilgængelige. F. eks. er det sådan, at et brøndborerfirma gennem mange år har haft en rapportpligt om, hvilke forekomster de finder frem til i jorden, men beklageligvis er disse rapporter tilsyneladende druknet i mængden af papir i ministeriet, således at der overhovedet ikke er foretaget nogen bearbejdelse af disse indberetninger. Jeg håber, at det under det udvalgsarbejde, som skal ske vedrørende disse lovforslag, må blive muligt at få et møde med denne ingeniørgruppe, så man kan høre om de erfaringer, de har, og de undersøgelser, de har foretaget; jeg tror, at man fra denne gruppe kan få en hel del værdifulde oplysninger.

Hvis vi kigger videre på lovforslaget, kunne jeg ønske en skærpelse af § 5. § 5, stk. 1, punkt 1, siger, at tilladelse efter loven ikke kræves, hvor råstofindvindingen er lovligt påbegyndt. Jeg mener, det kunne være nødvendigt med en definition heraf. Der findes rundt omkring en hel del prøveboringer, som er blevet sat i gang umiddelbart efter fremsættelsen af forslaget og under behandling af forslaget i 1971, fordi visse ihærdige mennesker ville sikre sig, at man havde påbegyndt arbejdet, inden loven blev gennemført.

Jeg finder også, at § 5, stk. 1, punkt 3, hvorefter der for en ejendom, som er erhvervet, før lovforslaget blev fremsat med henblik på senere råstofindvinding, ikke skal søges tilladelse, bør ændres. Det kan vist være vanskeligt på et senere tidspunkt, når